

De Zondags-wet en het Weekblad van het Regt.

II.

Bij het zien der zonderling onjuiste argumenten door het *Weekblad* gebezigd, wordt men bevestigd in het gevoelen, dat de schrijver van het artikel, bij het lezen der overweging zoo zeer door schrik bevangen werd, dat hij niet verder las, of althans, zoo hij verder las, vergeten is wat er in de wet staat. Zoo zegt het *Weekblad* onder anderen het volgende:

»Meer twijfelachtig kan het schijnen, of niet eene wet, die aan allen beveelt, de christelijke rust- en feestdagen te vieren, daardoor moet geacht worden het Christelijk Kerkgenootschap meer bijzonder te beschermen boven die andere Kerkgenootschappen, wier rust- en feestdagen door de belijders der christelijke of andere gezindheden niet behoeven gevierd te worden?»

»Maar er volgt alleen uit, dat, nu de wet die bijzondere bescherming verleent aan het christelijk kerkgenootschap, alle andere kerkgenootschappen regt en aanspraak zouden hebben, om voor zich diezelfde bescherming te vorderen; — en dat, wanneer b. v. het Israëlitisch kerkgenootschap zeide: »gij dwingt een ieder, den zondag der christenen te vieren, beveel ook een ieder, den zaterdag der joden te vieren; want beider Sabbath heeft regt op gelijke bescherming,» — »er niets anders zou overblijven dan, of aan die vordering toe te geven, of de wet van 1815 af te schaffen.»

»Maar zoodra de staat meer doet dan dit, zoodra hij zich opwerpt als catechiseermeester, als godsdienstprediker, als heer en meester over uwe godsdienstig gevoel, zoodra hij u wetten voorschrijft over de wijze hoe gij God zult dienen, zoodra hij u dwingen wil, om uwe ware of vermeende godsdienst, die uwer ouders of die van vreemden, op deze of gene wijze te vieren of niet te vieren, — miskent hij zijne roeping.»

Ieder die deze klagten en verwijten leest en de zondags-wet niet kent, of niet verder dan de overweging kwam, zal natuurlijk hieruit opmaken, dat de zondags-wet alle niet-christenen dwingt, de kerkelijke plegtigheden der christenen mede te vieren, naar de vroegpreek en de mis te gaan, en, op de wijze der christelijke kerk, God of den Profet te dienen. Hoe verbaasd zal hij dan staan te vernemen, dat de zondags-wet niets meer zegt dan dit:

»10. dat op zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de kerkgenootschappen van den christelijken godsdienst dezer landen, algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verricht worden, welke den godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal plaats hebben, dan in geval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven;

»20. dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten,

»straten, of openbare plaatsen, zullen mogen worden uitgesteld of verkocht, »en dat kooplieden en winkeliers hunne »waren niet zullen mogen uitstellen »noch met opene deuren verkoopen;

»30. dat gedurende den tijd voor de »openbare godsdienstoefening bestemd, »de deuren der herbergen en andere »plaatsen, alwaar drank verkocht »wordt, voor zooverre dezelve binnen »den besloten kring der gebouwen lig- »gende zijn, zullen gesloten zijn, en »dat ook, gedurende dienzelfden tijd, »geenerhande spelen, hetzij kolven, »balslaan of dergelijke mogen plaats »hebben;

»40. dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, op de zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke besturen worden vrijgelaten, hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen;

»50. dat de plaatselijke politie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eerdienst bestemd en in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn, voor te komen of te doen ophouden.»

Hieruit blijkt, dat de schrijver den inhoud der zondags-wet niet kende, want hij beklaagt zich dat men alle niet-christenen dwingt den zondag te vieren, en dat men hen, als heer en meester, belet God op hunne wijze en volgens hun godsdienstig gevoel te dienen. Vergelijkt men deze klagt met de zondags-wet, zoo zou men tot de ongerijmde gevolgtrekking komen, dat de wijzen, waarop de niet-christelijke gezindheden God, volgens hun godsdienstig gevoel dienen, de volgende zijn:

10. het verrigten van beroepsbezigheden, welke den (christelijken) godsdienst kunnen storen;

20. in het algemeen, alle openbare arbeid;

30. het uitstellen en verkoopen van koopwaren, op markten, straten en pleinen;

40. het uitstellen en verkoopen met opene deuren;

50. het herberg-houden en drank verkoopen gedurende den tijd der openbare (christelijke) godsdienstoefening;

60. kolven, balslaan en dergelijke spelen;

70. openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen;

80. het maken van hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare (christelijke) eerdienst bestemd.

Dit kan de schrijver toch niet bedoeld of gemeend hebben.

Wij verdedigen de bestaande zondags-wet niet. In een land, waar geene staats-godsdienst bestaat, mag het religieus karakter van den rustdag niet als beweegreden gelden. Wij begrijpen, dat het gebod tot het houden van eenen christelijken feestdag voor alle niet-christelijke gezindheden stuitend is. Wij houden het er zelfs voor, dat, de zondag alleen beschouwd als

burgerlijke rustdag, het verbod om, op buiten-zondagsche, — zuiver christelijke, — feestdagen, nering te doen of bedrijf uit te oefenen, aan de niet-christelijke ingezetenen niet mag gedaan worden. Wij houden overigens voor een groot gebrek in de wet, het verbod van alle uitspanningen en vermakelijkheden, die niet in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden. Wij houden het voor onredelijk, onbillijk en ongeoorloofd, aan de dienstbare en arbeidende klasse aldus den eenigen dag te ontnemen, dien zij voor zich hebben. Die meester is van zijnen tijd, kan zich de geheele week uitspannen en vermaken, en de klasse, die niet als éenen dag van de zeyen heeft, zal men belletten gebruik te maken juist van dien éenen dag, door te verbieden en te verhinderen, wat men op de zes overige dagen, op welke de dienstbare klasse geen meester van haren tijd is, toelaat en veroorlooft. Dit is eene hardheid en onredelijkheid die niet te zeer kan aangevallen worden. Dat men, gedurende den tijd dat de godsdienstoefening duurt, openbare en luidruchtige vermaken niet gedoogt, is wel. Maar wat reden is er, als niemand's aandacht er door gestoord of afgetrokken wordt, te verbieden, wat noch de orde, noch de zedelijkheid kwetst? Men handelt op deze wijze tegen de eigenlijke bestemming van den rustdag in, want het gebod, dat zelfs de os en de ezel dien dag van werk vrij zouden zijn, werd toch niet gegeven, opdat de os en de ezel gelegenheid zouden hebben tot stichtelijke meditatieën, of het bepeinen van de morgen-, middag- of avond-preek?

Al wat betreft de maatregelen om stoornis of belemmering der openbare godsdienst te voorkomen, behoort te huis in eene algemeene wet van politie, niet alleen ten gunste der christelijke, maar in het algemeen van alle gezindheden of kerkgenootschappen, christelijk of onchristelijk.

De verplichting tot het houden der niet-zondagsche algemeen christelijke feestdagen, behoort in eene algemeene rijkswet niet te huis. Dit is eene zuivere religie-zaak, eene huishoudelijk christelijke aangelegenheid, gelijk het vieren der Roomsche-Katholieke feestdagen, eene huishoudelijk Roomsche-Katholieke aangelegenheid is.

Op deze punten zeggen wij aan den pleiter *pro SABBATH contra ZONDAG* zijnen eisch toe. Maar wanneer hij ten slotte concludeert: *Schaf de zondags-wet af*, zoo wijzen wij die vordering af, en zeggen: *Geef ons eene nieuwe, eene betere zondags-wet*. In het belang der maatschappij, als maatregel van publicke orde, meer speciaal tot verligting van de dienstbare en handwerkende klassen, eischen wij, dat ook de burgerlijke wetgeving één der zeven dagen, tot rustdag bestemme en door gepaste maatregelen wake, dat die dag voor hen die er het meest behoefte aan hebben, niet nutteloos gemaakt, of hen onder vrome voorwendsels onttrokken worde. Eene zoodanige wet is geen anachronisme; zij is voldoen aan eene zedelijke verplichting, aan eene verplichting, niet uit de eischen van

een kerkgenootschap, maar uit die der menschelijke natuur, voortspruitende.

Voor dien burgerlijken rustdag, den godsdienstigen feestdag van meer dan negen tienden der bevolking te kiezen, is niet meer dan rationeel. Wat zouden er b. v. de Israëlitien — om bij het kerkgenootschap te blijven door het *Weekblad* aangehaald — bij winnen, wanneer de woensdag tot burgerlijke rustdag werd bestemd? Zij zouden dan twee rustdagen op de zeven hebben, en evenzoo de Christenen; beide in acht te nemen zou groot bezwaar in hebben en zoo zou allengs de burgerlijke rustdag de godsdienstige feestdag geheel verdringen. Wil nu het *Weekblad* niet in de onbillijkheid vervallen, welke het aan de tegenwoordige zondags-wet verwijt, den Israëlitischen sabbath tot den algemeenen rustdag te verheffen, en aldus «een geheel volk» te dwingen, den godsdienstigen feestdag van «sommigen uit dat volk» te vieren, dan is het ook voor de Israëlitien geheel onverschillig, welke andere dag, buiten den sabbath-dag, gekozen wordt, en de verplichting om rustdag op christen-zondag te houden, is voor hen niets bezwarender of ergerlijker dan elk andere dag der week. Wij bezigen hier met opzet het woord *rustdag*, want als *rustdag* alléén, zonder te steunen op vrome, gemoeidelijke of stichtelijke overwegingen, zonder zich op uitsluitend christelijke motiven, te beroepen, zal eene aantaande zondags-wet moeten gebouwd zijn. Voor de christenen zal de zondag eene dubbele beteekenis hebben, die van *godsdienstigen feestdag* en die van *burgerlijken rustdag*; voor de niet-christenen zal hij zijn *burgerlijke rustdag* alléén. Op deze wijze zal aan alle billijke klagten gehoor zijn verleend, zonder dat men voor de overdrevene en eenzijdige aanvallen van den anti-zondag-pleiter behoeft te zwichten.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Keulen, 29 april. Men leest in de Hanoversche *Zeitung*: Men verneemt met zekerheid, dat heden aan het gezamenlijk ministerie een pakket verzegeld met het zegel van het bondsscheidsgericht, over den post verzonden is. De aanneming van dat pakket is geweigerd.

— Het Beijersche kabinet heeft in eene Nota, aan Weenen, Berlijn en Frankfort gericht, te kennen gegeven, dat het aan elk provisioneel bestuur zijne toestemming zal weigeren, wanneer Beijeren daarin geene stem zou hebben, zoo als was bepaald bij de overeenkomsten van 1815.

— In Hanover is bij dagorder aan de troepen bekend gemaakt, dat voortaan de zwart-rood-gouden kokarde niet langer mag worden gedragen.

— Men schrijft uit Bern, dat de Nationale Raad zich met 64 tegen 36 stemmen voor de invoering van het Fransche muntstelsel heeft verklaard.

— Te Konstantinopol is 10 april uit Jassy en Bucharest, van den 4den, de tijding ontvangen, dat Rusland eindelijk het stellige voornemen aan den dag gelegd had, om het tractaat van Balta Liman ten uitvoer te leggen, en zijne bezettingen in de Donau-vorstendommen tot op 10,000 man te verminderen; gelijk dan ook bij de bezettingen van Jassy, Bucharest, Galacz en Ibraïla voorbereidselen tot den aftogt werden waargenomen. Berigten uit Bucharest van 10 april, in de Duitse bladen, melden, dat de aftogt der Russische troepen reeds eenen aanvang heeft genomen en geregeld voortduurt.

— Men schrijft uit Athene:

»Den 6den april werd alhier de verjaardag van den Grieksochen opstand, een sedert 1838 ingevoerd nationaal feest, gevierd. De Koning en de Koningin, omringd door het geheele diplomatieke korps, met uitzondering van het Britsche gezantschap, woonden het *Te Deum* bij. Zelfs het Russische gezantschap, hetwelk vroeger de plagtige godsdienstoefening op dezen dag nooit bijwoonde, was thans aanwezig. Ook de baron Gros was daarbij tegenwoordig. Des avonds

was de geheele stad schitterend verlicht, en op het plein voor het koninklijk paleis speelde de militaire muziek. Toen deze het volkslied deed hooren, verhef zich uit duizende monden een aanhoudend gejuich, en men riep zoolang *leve de Koning! leve de Koningin!* totdat HH. MM. zich op het balkon vertoonden. Later begaf de Koning zich, van slechts één adjudant vergezeld, op het plein onder het volk en werd aldaar met een levendig vreugdegejuich en de hartelijkste belangstelling begroet. Men ziet dat in weerwil van den bedenkelijken toestand, waarin wij ons sedert drie maanden bevinden, het volk nog door denzelfden goeden geest bezield is, en zich nauwer rondom den troon schaart, naarmate de tegenspoed toeneemt.»

ENGELAND.

Londen, 27 april. De *Shipping Gazette* gebruikt heden weder een lang artikel om de kolonisatie van het eiland Laboan te gispen. Zij houdt het er voor, dat het alleen in bezit genomen en tot eene Engelsche kolonie aangelegd is, om de beschermelingen van graaf Grey, den secretaris van staat voor de koloniën, van vette posten te voorzien.

»Hoe zou het,» zoo zijn de woorden van dat blad, »zonder dat kleine eiland mogelijk geweest zijn, om den romanekken rajah van Serawak (sir James Brooke) jaarlijks 6000 à 7000 £ uit de Engelsche belastingen toe te leggen? Waar anders dan op Laboan had lord Grey voor den thans geschorsten onder-gouverneur Napier kunnen zorgen? Inderdaad, waar elders zou zijn lordschap ambten hebben kunnen vinden voor een zwerm andere heeren, die thans als inspecteurs, postdirecteuren enz. op Laboan geplaatst zijn? — Alvorens het Parlement weder 10,000 of 20,000 £ voor dat nietige eiland bewilligt, hopen wij het bewijs geleverd te zien, dat het enig nut aanbrengt; en mocht het in bezit gehouden worden, dan zouden wij gaarne wat minder uitgetrokken zien dan £ 5000 's jaars voor eenen gouverneur die er niet resideert, en 1500 of 1700 £ voor eenen onder-gouverneur, in eene kolonie, die omstreeks 600 inwoners telt, waarvan 50 door het gouvernement bezoldigd worden. De gouverneur van Helgoland wordt gesalarieerd met omstreeks £ 800 's jaars; wij achten die som ruimschoots toereikend voor den gouverneur van Laboan. Het is reeds herhaaldelijk duidelijk bewezen, dat dit eiland alleen ten koste van Singapore een hoofdziel des handels kan worden. Kortom, de kolonisatie van Laboan is een der meest dwaze en onverantwoordelijke stappen die eenig gouvernement ooit gedaan heeft, en wij hopen dat het ook zoo door het parlement beschouwd zal worden.»

BELGIË.

Brussel, 29 april. De werkzaamheden der verkiezingen zijn gisteren te Parijs bezonnen. De dag is zoo rustig mogelijk afgelopen. De meeste avondbladen verzekerden, dat de ijver der kiezers om hunne stemmen uit te brengen, zeer groot is geweest. In hoe verre dit waar is, zal men eerst weten na de telling der uitgebrachte stemmen. Nu de uitslag zoo spoedig bekend zal worden willen wij de onderscheidene geruchten niet herhalen, die gisteren in omloop waren ten opzichte van de kansen der beide kandidaten; alleen willen wij opmerken dat zij over het geheel gunstig bleven voor den heer Leclere. Bij het leger schijnt echter, even als den 10den maart, de meerderheid voor den socialistischen kandidaat gestemd te hebben. Wij behoeven thans de bewegredenen van den soldaat daartoe, niet op nieuw uiteen te zetten. Die stemmingen hebben niet zoodanige beteekenis als de demagogische partij daaraan wel wil toeschrijven. Het leger stemt voor de kandidaten dier partij, maar het zoude niet minder zijnen pligt doen, als het uur van den strijd weder mogt aanbreken.

Zoo als te voorzien was behelzen de Parijsche bladen en berigten heden niets anders dan hetgeen betrekking heeft op de verkiezing. Het weeknummer van den *Napoléon* verscheen gisteren. Het is sterk gekleurd. Het maakt eene vergelijking tusschen het tegenwoordig tijdstip en dat der oprigting van het consulaat in 1800. De conclusie volgt van zelfs. Het *Elyséesche* blad haalt daarenboven de leden der meerderheid, die tegen de terugwerkende kracht van het wets ontwerp op de deportatie gestemd hebben, geweldig door, waardoor het gerucht bevestigd wordt dat de regering eene poging zal aanwenden om, bij de derde beraadslaging, de meerderheid op dat besluit te doen terugkomen.

De quaestie van den verkoop der dagbladen, waaraan, zoo als men weet, door den prefect van politie eene verklaring is gegeven, zal in de Wetgevende Vergadering gebragt worden. De heer *Pascal Duprat* zal met dat doel een voorstel doen. Er staat dus weder eene onstuimige zitting voor de deur.

Zoo men een avondblad gelooven kan, dan zoude de Fransche regering gisteren morgen belangrijke dépêches uit Rome hebben ontvangen.

Er zoude eene vrij ernstige onenigheid zijn ontstaan tusschen den Paus en een gedeelte van het heilige collegie, hetwelk door Oostenrijk ondersteund wordt. Terwijl wij dit mededeelen, moeten wij onze lezers waarschuwen dat dit bericht nog nadere bevestiging behoeft.

Volgens de *Toulonnais* zullen de Fransche troepen, die zich nog in de Romeinsche staten bevinden, niet terugkomen voor dat het corps, welks ver-

ming door de Pauselijke regering bevolen is, in staat zal zijn de dienst te verrigten waarvoor het bestemd is.

Volgens een bericht medegedeeld door den *Messenger de Modène*, zullen de organieke wetten die te Portici in gereedheid zijn gebragt, zeer spoedig bekend gemaakt worden.

In de zitting van den 24sten april heeft de Sardnische kamer van afgevaardigden, met 83 tegen 45 stemmen, een wets-ontwerp aangenomen, strekkende om de regering te magtigen tot inning der directe en indirecte belastingen en om in de gewone en buitengewone uitgaven van den staat tot het einde van de maand november aanstaande te voorzien, daar de kamer het met de regering eens was, dat de begrooting voor 1850 tusschen nu en dat tijdstip, niet kondo aangenomen, zelfs niet bediscussieerd worden.

Men zegt dat de staat van beleg te Livorno den 12den mei zal worden opgeheven.

Wij hebben tijdingen uit Lissabon van 21 april. De commissie voor de wetgeving en die voor de administratie uit de Kamer der Pairs, hadden haar rapport nog niet uitgebragt over het wets-ontwerp op de drukpers, maar het schijnt dat al hare leden het eens waren om de exceptionele, met het karakter strijdige maatregelen, die bij het ministerieel ontwerp worden voorgesteld, te verwerpen. Men hield het voor waarschijnlijk dat het door de Kamer zoude worden verworpen.

De commissie uit de Kamer van Afgevaardigden, belast met het onderzoek der begrooting voor oorlog, heeft in haar rapport verklaard, dat daar de uitgaven de toegestane sommen hadden overtroffen, het ministerie voor alle discussiën een bill van indemniteit zou verzoeken.

De Koningin brengt aanzienlijke bezuinigingen in de onkosten voor hare hofhouding. Een gedeelte der paarden van de koninklijke stallen en de meubels van het kasteel Belem zijn verkocht, 27 beambten of bedienden zijn bedankt; en met uitzondering der kamerheeren en staatsdames, zullen de personen van het koninklijk huis, die, als zij in dienst waren, per rijtuig uitgingen, voortaan te voet gaan. — Het eskader van den admiraal *Martin* bevindt zich steeds in de Taag.

— Een metselaar van Rêves (Luik) *Jean Joseph Nomon*, heeft een vraagstuk opgelost waarbij alle klassen der maatschappij belang hebben. Hij heeft het middel ontdekt om, in twee bakfels, 40 brooden van 21 kilogr. elk, met 5 kilogr. steenkolen, die hij in eenen vernuftig ingerigten oven plaatst, te bakken. Eene ontzaggelijke bezuiniging is daarvan het gevolg, daar het bakken van 40 brooden, dat 1 fr. 30 c. kost, in 't vervolg niet meer dan 5 c. zal kosten. Op dit oogenblik wordt er alle moeite in het werk gesteld om den vernuftigen grijsaard een octrooi te verschaffen.

Brussel, 30 april. Zoo op het oogenblik ontvangen wij den bijna volledigen uitslag der stemming in de 12 arrondissementen van Parijs en de buitenwijken. Wij zien met groot leedwezen dat de verwachtingen van de vrienden der orde zijn teleurgesteld. Volgens deze opgaaft wint de heer Eugène Sue het van den heer Leclere en is het ongelukkiglijk niet zeer waarschijnlijk dat de enkele sectiën, wier stemming nog niet bekend is, den definitieven uitslag zullen veranderen. Volgens deze opgaaft had de heer Leclere verkregen 116,120 stemmen en de heer Eugène Sue 122,000 stemmen. Zeer vele kiezers hebben zich van de stemming onthouden.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 april. Parijs heeft het onderworpen voorkomen van eenen patiënt, voor wien de beslissende dag der operatie is aangebroken; hij wil niet klagen; hij durft zich niet al te veel met hoop vleijen; hij verkeert in eenen van die tweeslachtige toestanden die noch genezing, noch lijden is; hij laat de veerkracht van het gemood zich ontspannen, die zoo lang gespannen was geweest ten gevolge der bewegingen over de verkiezingen; hij heeft zoo lang misbruik gemaakt van de opwekking der verbeelding en van den geest, dat beide thans ledig zijn. Hij begeeft zich naar de stembus met dat wysgeerig en zwaarwichtig voorkomen, waarmede de os naar het slagthuis gaat. Men ontdekt die schitterende oogen niet meer, welke, ten minste bij sommigen, den vorigen dag groote vrees of schoone hoop verrieden. Iedereen is, zelfs in het land der demagogen, afgemat.

Maar behoef ik u die algemeene afmatting te beschrijven. Gij kent die toestanden; reeds zoo dikwijls had ik de gelegenheid er over te spreken. De trotsche hoofdstad is, wat zij was op den 10den maart, hetgeen zij geweest is op de dagen en de volgende dagen na verkiezingen, waarvan de voorbereidselen de zenuwen zoo opgewekt, de organen zoo overspannen hadden. Het weêr, dat tot nu toe uitmunten was, is dof en somber geworden. Wij hebben noch regen, noch zonneschijn, noch warmte, noch koude, maar er waait een vochtige wind, en somtijds schieten er eenige valsche stralen uit de wolken; ziedaar Parijs.

Het is hoogst moeilijk een gevoel te uiten over den uitslag der stemming. Van weerskanten zijn er talrijke weddingschappen aangegaan. Zij die voor den heer Leclere houden, gronden zich met regt op

de bewonderenswaardige eenheid waarmede de conservatieve partij ditmaal te werk gaat; op het niet medestemmen van de gematigde republikeinen, op de laauwheid van de *Sicéle*, op het stilzwijgen van de *Presse*, op de ondersteuning van de *Lamoricière's*, *Dufaure's*, *Bedeau's*, *Cavaignac's* misschien. Die welke voor den heer *Eugène Sue* zijn, rekenen op de kansen die de zoo betrenonswaardige tusschenkomst der politie in de aangelegenheden der drukpers, hen bij den kleinhandel heeft verzekerd, en zij rekenen op eene meerderheid van 10,000 stemmen ten gunste van den heer *Eugène Sue*.

Ik voor mij aarzel niet eene overwinning van den heer *Leclerc* te voorspellen. Die kandidaat heeft de achting van alle partijen verworven. Zij die hem zoo heftig bestrijden, brengen uit grond van hun hart hulde aan zijne braafheid; het komt mij voor dat die gevoelens te algemeen zijn om aan eenen goeden uitslag ten zijnen aanzien te twijfelen. Doch dit is een geheel personeel gevoelen.

Hoe het zij, de heer *Leclerc* moge overwinnaar of overwonnen zijn, de gevaren zijn niet minder dreigend! De verschillende worstelingen beletten het dat wij ons langer misleiden! De maatschnppij is verdeeld in twee kampen, nu eens rijst de schaal ter rechterzijde, dan weder die ter linkerzijde; ten slotte houden de beide legercorpsen elkander in evenwigt en de burgeroorlog ligt bij alle verkiezingen op den bodem der stembus.

De *Napoleon* is heden zeer gekleurd. Zijn hoofd-artikel is getiteld: *De eerste handelingen van het consulaat*, en begint aldus:

»Het tijdstip waarop de eerste consul het bestuur der zaken aanvaardde, kan in vele opzichten, met het onze vergeleken worden. Het is dus niet zonder eenig nut te onderzoeken, door welke middelen hij Frankrijk redde. — Niets wijst dit meer aan dan de reeks van besluiten die hij uitvaardigde sedert den dag dat het hem het bevind toevertrouwde. Zij wijzen de treffendste overeenkomst aan tusschen die tijden, en die waarin wij leven.»

In een ander stuk, getiteld *Antecedenten*, drukt de *Napoleon* zich aldus uit:

»Het volk, bezield door zijn bewonderenswaardig instinct, heeft in zijnen President den man van het oogenblik gevonden. De President, van zijnen kant, bezielde door populaire gevoelens, vond reeds en zal, zoo noodig, verder de mannen weten te vinden, die hem bij zijne vaderlandslievende onderneming moeten ter zijde staan.

»Nimmer is de geschiedenis tweemaal dezelfde, maar in de opvolging der feiten, die het leven der volken daargestaan, bestaan overeenkomsten die men moet weten optemmerken, om de gevolgen die zij bevatten, daaraan afteleiden. Het consulaire tijdvak loert overeenstemmingen met onzen tijd op, die men niet mag voorbij zien.»

De ministerraad is heden morgen vergaderd geweest onder het voorzitterschap van *Napoleon Bonaparte*. Men verzekert dat er sinds eenige dagen eene ernstige verdeeldheid bestaat in het kabinet, ter zake van den, door den president uitgedrukten wensch, om den kolonel *Faudrey* aan het hoofd van de commissie voor de artillerie te plaatsen.

Het schijnt dat de generaal *d'Hautpoul* zich tegen de benoeming van den kolonel *Faudrey*, die een der ordonnans-officieren van den President is, verzet heeft.

De raad is over deze quaestie verdeeld geweest. De heeren *Dumas* en de *Pariou* hebben geene partij willen kiezen.

Men verzekert dat de generaal *Lahitte* van deze gelegenheid gebruik zoude maken om met zijne overige ambtgenooten zijn ontslag in te dienen.

De President zoude den uitslag der verkiezingen afwachten voor de samenstelling van een nieuw kabinet.

De commissie voor de wet op de drukpers heeft met 8 tegen 7 stemmen het post zegel verworpen.

Gisteren heeft de generaal *Changarnier*, toen hij zich naar de wapenschouwing begaf, twee mannen in kielen, die riepen: *Lave de democratische en sociale republiek!* op de *quay d'Orsay* in hechtenis doen nemen.

Al de troepen van het garnizoen van Parijs en de buitenwijken zijn heden geconsigneerd en de posten verdubbeld.

De Sociëit tot aanmoediging der paardenfokkerij, gewooslijk de *Jockey Club* genoemd, heeft een adres van gelukwensching aan den generaal *de Lamoricière* aangenomen, om hem te bedanken voor den ijver die hij op de tribune aan den dag heeft gelegd, in het verdedigen der belangen van het paardras.

KTAALIE.

Rome, 18 april. Een plegtig schouwspel leverde heden onze stad op. Al de Fransche troepen, welke alhier in garnizoen lagen, vereenigden zich op het groote St. Pieters plein. Ten 5 ure verscheen Z. H., omgeven door zijn geheele hof, en bijgestaan door de kardinalen *Dupont* en *Antonelli*, uit het Vaticaan, en nam plaats op een daartoe ingerigten troon in het voorportaal van dat paleis, tusschen de twee kolossale standbeelden van St. Pieter en St. Paulus. Daarop gaf Z. H., onder het losbranden van het geschut der artillerie van het kasteel St. Angelo, en het uitvoeren der muzikstukken van al de muzikcorpsen, aan de militairen en de zegerierende vanen van Frankrijk, zijnen apostolischen zegen. Na deze

plechtigheid plaatste zich de opperbevelhebber, *Baraguay d'Hilliers*, aan het hoofd van zijnen staf tegenover den Paus, en deed al de troepen defileren. Zoodra de verschillende corpsen tusschen den H. Vader en den generaal waren genaderd, gaf de eerwaardige opperpriester zijnen zegen aan de hoofd-officieren en de vanen. Groot was de menigte, die deze plegtigheid bijwoonde, en niet minder de geestdrift der toeschouwers, die zich meer dan eens in luide kreten van vreugde deed hooren.

Den 17den dezer heeft Z. H. (zoo als reeds gemeld is) den Franschen generaal *Baraguay d'Hilliers*, en de officieren van het expeditie corps bij zich ontvangen, ten einde aller gelukwensching en hulde wegens zijne terugkomst in de hoofdstad te ontvangen. De toespraak, welke hij bij die gelegenheid hield, luidde aldus:

»Ik ben wel gelukkig mij in uw midden te bevinden, onder u die tot een leger behoort, hetwelk de schitterendste blijken van moed en van krijgslucht gegeven heeft, en een deel uitmaakt van eene katholieke en edelmoedige natie. Het is voor mijn hart wel zoet bij deze gelegenheid de gevoelens der levendigste dankbaarheid voor de Fransche natie uit te storten, die geene opoffering van geld of van bloed gespaard heeft, om de regeringloosheid uit Rome te verbannen die haar verdrukte, en om aan den Stehouder van Christus zijne onafhankelijkheid, zoo wel als opperpriester als Souverein Vorst, te verzekeren.

»Wil, heer generaal! de tolk zijn dezer uitboezingen, gij die bij de opvolging uwer voorgangers en bij het op u nemen der eervolle taak om Frankrijk te vertegenwoordigen bij den Heil. Stoel, mijne Vaderlijke gevoelens zult doen kennen aan den President der Republiek, die de bezwaren heeft overwonnen welke zich tegen zijne edele onderneming kanten; aan de wetgevende vergadering, die haar bekrachtigde en die in haren boezem die edele gevoelens uitte, welke mijn hart met vertroosting en vreugde vervuld heeft.

»Ik smeek den zegen Gods, thans en bij voortdurende af, over elk uwer, over uwe betrekkingen, over geheel Frankrijk, ten einde de geest der Godsdienst, bron van alle goed, steeds toeneme te midden dezer grootmoedige natie. Dien zegen, ik smeek hem in het bijzonder af over het leger hetwelk, dank zij de eer, de krijgslucht en den moed, welke het onderscheiden, altoos de handhaver der openbare orde en een waarborg voor de rust zal zijn.»

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 30 april. Men verzekert, dat het ontwerp van wet nopens het regentschap, bij het onderzoek in de afdeelingen van de vereenigde vergadering van de beide Kamers der Staten-Generaal, tot geene gewichtige aanmerkingen zou hebben aanleiding gegeven, zoodat men de aanneming van dat ontwerp zou kunnen te gemoet zien. Daarentegen moet het onderzoek van de voordragt nopens de voordij tot zeer vele bedenkingen van verschillende aard hebben geleid, zoodat eene goedkeuring van het ontwerp, immers zoo als het is liggende, door velen betwijfeld wordt. (Hand.)

's Gravenhage, 30 april. Gelijk gemeld is, heeft de kroonprins van Zweden en Noorwegen zich heden middag ten 3½ in plegtigen optogt naar het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik* begeven, alwaar de verloving heeft plaats gehad van Z. K. H. met H. K. H. Prinses *Louisa der Nederlanden*. Z. K. H. was gezeten in de groote staatsiekoets, die met de Koninklijke kroon prijkte. Een zesspan fraai getooid paarden, door jockeys bereden, trok het fraaie rytuig voort, dat door lakkijen was omgeven. De prins was vergezeld van twee der Zweedsche heeren, die met Z. K. H. herwaarts zijn gekomen.

Eene cerewacht te paard, van het regiment dragonders, is de staatsiekoets, waarin de prins gezeten was, voorafgegaan en gevolgd. Eene eerewacht van het regiment grenadiers en jagers stond geschaard voor het *hôtel de Bellevue*, van waar de kroonprins zich naar het vorstelijk paleis heeft begeven. Toen Z. K. H. van het *hôtel* afreed werd de trom der eerewacht geroerd. Eene talrijke menigte bevond zich in de nabijheid en in den omtrek, om getuige te zijn van dezen plegtigen optogt. In het paleis van Z. K. H. prins *Frederik* waren alle de leden van het koninklijke gezin en hofstaten vereenigd, om bij deze heugelijke plegtigheid tegenwoordig te zijn.

Heden middag is er groot gala diner bij Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* gehouden, waaraan 80 personen hebben deel genomen. Alle de leden van het Koninklijke gezin namen daaraan deel.

Heden avond is er aan het paleis van Z. K. H. prins *Frederik* groote receptie, tot het ontvangen der gelukwenschen wegens de verloving, die heden heeft plaats gehad. Het gala van dames en heeren, was daarbij zeer aanzienlijk. Heerlijke toiletten, prachtige costumes, fraaie uniformen heeft men daarbij in menigte opgemerkt.

Heden avond was het *hôtel de Belle Vue*, ter gelegenheid van dezen feestdag, smaakvol gillumineerd en prijkte het met de naamcijfers van het aanstaande vorstelijk paar (C. en L.)

Heden middag is er bij den Russischen minister

aan het Nederlandsche hof een groot diner en 's avonds eene luisterrijke soiree gehouden.

In het *hotel de Belle Vue* alhier zijn afgestapt de baron *L. van Weede*, kabinet-secretaris van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden, en de heer *L. G. van Gelsing*, beide komende van Stockholm en behorende tot het gevolg van Z. K. H.

In hetzelfde *hotel* is afgestapt, de heer *Crawford*, consul-generaal van H. M. de Koningin van Engeland te Cuba.

Morgen woensdag ochtend ten elf ure zal de Eerste Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden.

Ten een ure zal er eene vereenigde zitting van de beide kamers plaats hebben.

Met den toetstel van den heer *L. Boulet*, om het zeewater tot drinkbaar water te maken, zijn heden door de heeren *G. Simons*, adviseur voor de werktuig- en scheikunde bij het departement van binnenl. zaken en *P. L. Rijke*, hoogleeraar voor de wis- en natuurkunde aan de hoogeschool te Leiden, de d. o. Z. Exc. den min. *Thorbecke* bevolen proeven te Scheveningen genomen.

Was er eenigen tijd geleden sprake om het paleis op het Plein, vroeger bewoond door Z. M. den Koning als Kroonprins, in te rigten tot een gebouw voor den Hoogen Raad der Nederlanden, welk hoogst regterlijk collegie tot dus verre zoo slecht gehuisvest is, thans schijnt het zich meer en meer te bevestigen, zegt de *Nieuwsboch*, dat dit plan in zoo verre is gewijzigd, dat eerstgenoemd gebouw zal worden betrokken door het departement van Oorlog, terwijl gemeld departement, mede op het Plein gelegen, zal worden bestemd tot een paleis voor den Hoogen Raad der Nederlanden.

Bij koninklijk besluit van den 2den maart 1850, no. 2, is opgeheven de vrijstelling, vroeger aan Zijner Majesteits gezant te Londen verleend van de algemeene, op de gezanten rustende verpligting tot het verstrekken van tafel en huisvesting aan de secretarissen van hun gezantschap, en is hiermede vervallen de aan den secretaris van raad van het gezantschap te Londen, voor het gemis daarvan, jaarlijks uit 's rijks schatkist verstrekte schadeloosstelling van f 2000.

Bij koninklijk besluit van den 10den april 1850, no. 81, is het tractement van den heer *T. J. Travers*, als minister-resident van Z. M. bij het hof van Baden, ingetrokken, en aan denzelve als consul-generaal te Mannheim, welke betrekking hij tevens bekleedt, een jaargeld toegelegd, hetwelk f 2000 minder bedraagt dan de genotene belooning als minister-resident, met bepaling dat hij de laatstgenoemde betrekking zonder bezwaar voor 's rijks schatkist zal blijven vervullen.

Bij koninklijk besluit van den 23sten april 1850, no. 2, is het tractement van Zijner Majesteits minister-resident bij de hoven van Beijeren en Wurttemberg vermindert met f 2000. (Staats-Courant.)

Hoogeveen, 27 april. Naar men alhier vernemen heeft jl. donderdag te Bedemsvaart het volgende voorval, onder de aldaar zich bevindende of destijds bevonden hebbende buitenlandsche arbeiders, plaats gehad: Een aantal van 150 personen, zijnde arbeiders uit het amt Lingen, na vruchteloze pogingen bij de veeneigenaren aldaar te hebben aangewend, om hooger loon te genieten als waarvoor zij reeds den arbeid hadden begonnen, hebben zich daarop begeven naar andere ploegen uit Latbergen, die zonder tegenspraak, ten getale van 30 man, kunnen arbeid, tegen het vroeger aan hen toegekende loon, daar verrigten, ten einde hen over te kalen, om mede het veldwerk te staken. Deze wilden echter daaraan geen gehoor geven; daarop hebben genoemde 150 personen getracht, hen, door hen de gereedschappen uit de handen te rukken, daartoe te noodzaken; waarop gezeide 30 man driftig zijn geworden en de 150 rustverstoorders met huane gereedschappen het zoo bang hebben gemaakt, dat zij door de wijken en vaarten de vlucht hebben moeten nemen, bij welke gelegenheid bijna een hanner was verdronken. Door deze stoutte daad zullen zeker de Latbergsche arbeiders bij de verveeners te Bedemsvaart in aanzien komen. (D. C.)

Maastricht, 29 april. Gisteren namiddag te 3 ure werd alhier met militaire eerbewijzingen ter aarde besteld het lijk van *Hubert Rosa*, gepensionneerd soldaat der 4de kompagnie van het 1ste bataillon der voormalige 13de afdeeling infanterie, en ridder der militaire Willemsorde 4de klasse.

Dor eene vriendenhand zijn wij in staat gesteld een paar voorvallen uit het leven van dien verminchten krijger mede te deelen.

Rosa was Belg, hij was Luikenaar; in 1830 maakte hij, met het bataillon waartoe hij behoorde, deel uit der bezetting van de citadel te Luik, op het oogenblik, dat deze sterkte aan den vijand overging. De bepaling der conventie van overgaaf was, dat ieder Belg vrij en ongehinderd op de citadel konde achterblijven. Niet alleen bijna de geheele 11de afdeeling infanterie en een groot gedeelte van het 1ste bataillon artillerie nationale wistte, verliet daar de vanen van Oranje, maar ook soldaten en zelfs officieren van het bataillon, waartoe *Rosa* behoorde, kozen de partij der Belgen. Ook hem werd het aanbod gedaan dadelijk tot onder-officier bevorderd te worden, indien hij blijven wilde; hij had twee zonen, kloeke jongelingen, die naast hem in de gelederen stonden, en voor die zonen de weg tot bevordering bereid was, indien zij met den vader achter bleven. Doch de trouwe krijgsmann, hoewel maar eenvoudige soldaat, voor wien bij ons

zeer weinig vooruitzigt bestond, aarzde evenwel geen oogenblik tusschen *pligt* en *eigenbelang*: »Ik heb zoolang 's Konings brood gegeten, en zal zijne »vanen niet verlaten, nu de arm van elk soldaat »van dienst zijn kan.» Dit waren zijne woorden, en de vader volgde met zijne beide zonen zijn korps in den terugtocht naar Maastricht.

Op 19 januari 1831 werd een uitval uit de vesting bevolen naar den kant van het kasteel van Castert. Wij willen hier noch over de aanleiding, noch over het doel dier verkenning spreken, maar alleen ons bepalen tot datgene, wat op *Rosa* betrekking heeft. De compagnie waartoe hij behoorde, moest onverwachts eene wending links boschwaarts-in maken, om eenen vijandelijken aanval van die zijde af te weren. In de hitte van het gevecht vooruitrukkende, werd de compagnie weldra van het overige gedeelte der kolonne afgesneden, en stond tegenover een veel sterker vijand, aan een hevig vuur blootgesteld, en slechts van dezen, door eenen diepen kuil, veroorzaakt door eene inzakking in den berg, gescheiden.

Daar trof een vijandelijke kogel *Rosa* in het regter been en hij zonk ter aarde; zijn oudste zoon, die regts van hem stond, benevens zijn linker nevenman, schoten toe om hem achter het front te brengen. Gedurende dit vervoer, dat uithoofde des slechten toestands van het terrein, alzo de zware leemgrond door sterke regens doorwoeld was, hoogst moeilijk was, kreeg hij nog een kogel in het linker been.

De vijand had hen bijna geheel omsingeld, zij waren van de overige troepen geheel afgesneden, toch wilden zijne dragers nog eene poging wagen om tot bij de ambulance te komen; doch *Rosa* weigerde zulks. »Leg mij op den grond neer», zeide hij, »en red nu eigen leven; ik ben een Waal en kan mij »door hen doen verstaan, dit zal mij er wel doorredden; doch indien gij hier blijft, offert gij noodeloos »twee levens op, die mij toch geene hulp kunnen »aanbrengen.»

Deze twee daden, ons door een oor- en oog-getuige medegedeeld, bewijzen, dat het eeremetaal, waarmede de koning de borst versierde van den uit krijgsgevangenschap teruggekeerden verminkten krijgsmann, hem geenszins ten onrechte geschonken werd. Zij toonen aan, dat onder den groven rok van den eenvoudigen soldaat dikwerf een hart klopt, welks edele handelingen, die van ver boven hem verheven personen kunnen beschamen.

Bij de lijkstatie waren, behalve een groot aantal toeschouwers, detachementen van de korpsen der bezetting, benevens eenige oude wapenbroeders van den overledene.

Het deed ons echter leed te ontwaren dat niet een enkel officier daarbij tegenwoordig was. Het is waar, *Rosa* was slechts soldaat, maar hij was ridder. — Zoo wij ons niet vergissen, hebben wij bij de reeds eenigen tijd gelede berafenis van den portier aan de Boschpoort, een gepensionneerd Nederlandsch onderofficier, vroeger soldaat bij het fransche leger, onderscheidene officieren, zelfs hoofdofficieren, zoo wij wel vermeen, opgemerkt.

Het ware onzes inziens niet ongepast geweest, indien ook eenige officieren, ridders der militaire Willemsorde, al waren het slechts twee of drie, de lijkbaar gevolgd hadden van een krijgsmann, die in eenen strijd voor Neerland's regten was verminkt geworden en dien ten gevolge het ridderkruis had bekomen.

(Limb.)
Arnhem, 3 mei. In het *Weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep*, leest men onder het opschrift: *Wets-ontwerp over het Regentschap*, het volgende:

»Het *Handelsblad* heeft uit het genoemde wets-ontwerp aanleiding genomen, om eene oppositie-rol tegen het tegenwoordig ministerie te spelen, en bestrijdt het voorgedragen regentschap van Prins Hendrik, om daartegen over te stellen het regentschap van *Hare Majesteit de Koningin*.

»Wij deelen het gevoelen, dat, ofschoon in de grond wet slechts van eenen *regent* en niet van eene *regentes* gesproken wordt, hier het mannelijk geslacht gebezigd wordt, als handelende over den regent in het algemeen, zonder daarom eene *regentes* uit te sluiten; gelijk overal in de grondwet van den *Koning* wordt gesproken, ofschoon ook eene vrouw den troon kan beklimmen. (1)

»Wij stemmen bovendien aan het *Handelsblad* gaarne toe, dat de grondwet geene regels stelt, die men bij de keuze moet in acht nemen; dat in zoo verre de keuze geheel vrij is, maar bij die keuze zal men dan toch van eenig beginsel moeten uitgaan en niet ten keuzen kiezen, als eene dame een japon koopt, omdat zij het aangeboden patroon lief vindt. Dit zal het *Handelsblad* ook niet betwisten in abstracto. Om te onderstaad huldigt het die wijze van kiezen. Het ministerie zegt, dat het van het denkbeeld is, dat in de eerste plaats moest in aanmerking komen de vorst, die naar de orde van troonsopvolging, bij de grondwet verzekerd, de

waarom? omdat de artt. 15, 16, 17 enz. de gronden zulks uitdrukkelijk voorschrijven. *Red.*

»naaste meerderjarige agnaat van den regerenden »Koning is.» Dit is rationeel gehandeld. Niemand heeft meer belang bij het behoud van den troon, bij de welvaart en genegenheid der natie, dan hij, die ter eeniger tijd zelf tot den troon geroepen kan worden.

»Dit beginsel stellende, bleef alleen het onderzoek over, of hij, die dus door zijne geboorte in de eerste plaats in aanmerking komt, het regentschap onwaardig is, en dewijl zoodanige redenen niet bestaan, was de keuze dus gevestigd.

»Wat wil daarentegen het *Handelsblad*? Het wil, dat de wetgevende magt niet den naaste, maar »den »waardigste verkieze; dat is dien persoon, welke op »de meeste liefde, achting en sympathie der natie kan »rekenen;» maar te gelijk doodt het zijn eigen beginsel, door er in parenthesi tusschen te voegen »zoo het eenigzins kan uit het vorstelijk huis.» Die tusschenzin vernietigt het anders zeer fraai klinkende, maar zeer onbestemde beginsel, dat men gesteld heeft.

»Een van beide, men zoekt den waardigsten persoon uit het gansche land, of zoodra men zelf erkent, dat men het vorstelijk huis, niet dan bij bepaalde ongeschiktheid van de leden, mag voorbijgaan, dan kieze men ook den naasten agnaat en ga ook hem niet voorbij.

»Het *Handelsblad* toont door zijne eigene beperking te gevoelen, dat zijn beginsel niet deugt, omdat het tot eene Babylonische spraakverwarring zou leiden, indien de waardigste in den superlativus, moest gekozen worden. Wie het naaste is en of die naaste onwaardig is, laat zich gemakkelijk met eenstemmigheid beslissen; maar wie het meest het regentschap waardig zou zijn, hangt zoo veel van de bijzondere opinien en sympathien af, dat onder honderd naauwelijks vijf eenstemmig zullen zijn.

»Maar ook, als wij de beperking van het *Handelsblad* in zijn beginsel bestaanbaar achten, komen wij nog tot groote moeilijkheden; want dan zal de wetgevende magt moeten beraadslagen en bij eene wet uitmaken, wie van het vorstelijk huis, de *Koningin*, prins *Frederik* of prins *Hendrik* de waardigste is. Men zal die hooggeplaatste personen aan eene kritiek moeten onderwerpen; men zal niet alleen het goede, maar ook de gebreken, die ieder hunner aankleven, moeten wikken. En is dit duldbaar? Zou dit niet verre beneden de waardigheid van het vorstelijk huis zijn? Zouden de leden der Staten-Generaal zich daaraan kunnen en mogen wagen?

»Op den lof aan de Koningin door het *Handelsblad* toegebracht, willen wij niets afdingen. Ofschoon geboren vreemdelinge heeft zij zich met Nederland weten te vereenzelvigen, en zich als landgenoot bij de natie weten te doen erkennen; maar, — terwijl wij in dien toezwaaiden lof, de hier zeer vreemd klinkende periode, dat zij zich niet meer met »staatszaken inlaat, dan aan hare sekse voegt» opmerken; — moeten wij nog vragen, wat beteekent die lof tot het doen der keuze, indien gij de Koningin niet weegt tegen over Prins *Hendrik*? indien gij niet door de opsomming van wederzijdse verdiensten en gebreken, tot het besluit gebracht wordt, dat zij, wier sekse het anders niet toelaat, zich bepaald met staatszaken te bemoeijen, verkieselijk is boven den naasten agnaat.

»Het is een onderzoek, waarin men zich niet kan, waarin men zich, ter wille van het Koningschap zelf, niet mag bewegen. Groot is de sympathie der natie voor de Koningin; maar men bedriege zich niet door te meenen, dat die toejuching ook aan de regentes zou geschonken worden, die aan de Koningin, aan de moeder, aan de vrouw, die zich niet met staatszaken bemoeit, met zoo veel hartelijkheid te beurt valt.

»Het is mogelijk, dat Prins *Hendrik* door zijn voorzitterschap van de Rotterdamsche Yachtclub, in Amsterdam wat sympathie moet missen, zijn regentschap (zoo eens het ongeluk mogt gebeuren, dat het noodig ware) zou bij het algemeen niet minder sympathie, dan dat van de Koningin ondervinden.

»Wij moeten ons weerhouden, wij mogen de Koningin-regentes tegenover den Prins-regent niet stellen. Eerbied voor het Koninklijk huis belet de weegschaal te houden; maar, waar dan ook niet gewogen kan worden, daar moeten wij het ministerie toejuchingen, dat het zich door een beginsel in zijne keuze heeft laten leiden en zich niet op sympathien — dikwijls verkeerd begrepen, dikwijls slechts in beperkten kring werkende, dikwijls even spoedig en onredelijk verloren, als zij zonder genoegzamen grond gewoonlijk worden geboren — heeft beroepen.»

— Wij vernemen uit eene goede bron, dat het concert door de liedertafel *Euterpe* gegeven ten behoeve der ongelukkigigen door den brand van Lunteren, na aftrek der onvermijdelijke kosten, zuiver heeft opgebracht de aanzienlijke som van f352.48.

Advertentiën.

† † † Op Dingsdag den 21sten Mei 1850, des † † voormiddags te half twaalf ure, zal op het † † Raadhuis binnen de Stad *Lochem*, in het openbaar worden aanbesteed:

De VERGROOTING en HERSTELLING van het Nederduitsch SCHOOLGEBOUW en WONING van den Onderwijzer aldaar, ingevolge het bestek, hetwelk acht dagen te voren ten gemelden Raadhuize voor de belanghebbenden tot visie zal liggen.

Op last van Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad *Lochem*,
De Secretaris,
E. F. F. SPIJKER.

Krachtens daartoe verleende onherroepelijke magtiging, zal ten overstaan van Mr. **W. H. TAAIJ**, Notaris te *Arnhem*, in de Herberg *de Ploeg* te *Oosterbeek*, des namiddags te 5 ure, op Donderdag den 16den Mei 1850 bij inzet geveild, en den 30sten dier maand bij toelag worden verkocht:

Eene *WONING* met eenig *LAND*, gelegen te *Oosterbeek* aan den *Rosandschen* uitweg, volgens het Kadaster, Sectie D, No. 675 groot 2 Roeden, 80 Ellen; bewoond door den eigenaar **J. H. TEN HOEDT**. Nadere inlichtingen te bevragen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Op Vrijdag den 3den Mei 1850, zullen aan het *Vendu-Huis* alhier, op Crediet worden verkocht:

2 Dragtige en 2 Melkgevende *KOELJEN*. Te zien 1 uur vóór den Verkoop.

† † † Diegenen, welke verlangen mede te dingen † † naar den post van *VELDWACHTER* der Gemeente *Lochem*, op een tractement van 150 Guldens, melden zich daartoe aan bij het Plaatselijk Bestuur, voorzien van de vereischte attesten, vóór of op den 1sten Junij 1850. De vereischten zijn, dat men is Nederlander, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van de Hervormde Godsdienst, goed kunnende lezen en schrijven, en geenzins overgegeven aan 't onmatig gebruik van sterken drank. — Op gepasporteerde militairen zal inzonderheid gelet worden.

Op last van het Plaatselijk Bestuur van de Stad *Lochem*,
De Stedelijke Secretaris,
E. F. F. SPIJKER.

Buitengewone hoedanigheid der Zalf en Pillen van HOLLOWAY tot het genezen van oude wonden en verzweringen.

Vier jaren geleden, kreeg **THOMAS WATKINS**, katoenspinner te *Manchester*, eene zware wonde aan den arm, door een slag van een der werktuigen van de fabriek. Gedurende een geruimen tijd was hij onder de behandeling der geneesheeren van het ziekenhuis, welke alle van gevoelen waren dat niets dan het afzetten van den arm, het leven des lijders kon behouden, en daar hij deze bewerking niet wilde ondergaan werd, hij voor ongeneesbaar verklaard. Toen raadden hem zijne vrienden aan, eene dosis Pillen en Zalf van **HOLLOWAY** te koopen, welke na weinig weken tijds de wond deden genezen, en den zieke na een zoo langdurig lijden geheel herstelden.

Door het vermeerdert debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23.50; *Potjes Zalf* van f0.90, f2.10, f3.30, f8.15, f15.90, f23.90.

Zijn op franco-aanvraag à contant te bekomen, bij den Heer **F. ROMEIJN**, Fz., Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, **HOLLOWAY'S** Etablissement.

Marktprijzen.

Nijmegen, 29 april.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren: van de 362 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. mud f7.29; van de 303 verkochte mudden *Rogge* f4.12; van de *Gerst* was de hoogste prijs f4.00 en de laagste f3.50; van de *Boekweit* de hoogste prijs f5.00 en de laagste f4.50; van de *Haver* de hoogste prijs f2.70 en de laagste f1.80. — De prijs van de *Boter* was per Ned. pond f0.50 à 0.62.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 1 mei 2 El 4 Palm 6 Duim; gew. 0 D. gev. 18 D.

De prijs per courant is f5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.00 en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij **G. J. THIEME**, Boekdrukker.